

Translation by Dr. Radu Bogdan Bobei, Member of UNIDROIT Governing Council (2014-2018), Associate Professor (University of Bucharest, Faculty of Law), independent arbitrator and writer; counsel. All rights reserved.

Traduction faite par le Professeur Radu Bogdan Bobei, membre du Conseil de Direction d'UNIDROIT (2014-2018), Professeur agrégé (Université de Bucarest, Faculté de droit), arbitre indépendant et écrivain; avocat. Tous droits réservés.

PRINCIPIILE UNIDROIT PRIVIND CONTRACTELE COMERCIALE INTERNAȚIONALE 2016

PREAMBUL

(Scopul Principiilor)

Prezentele Principii enunță reguli generale care pot governa contractele comerciale internaționale.

Acestea se aplică atunci când părțile au convenit în sensul guvernării contractului intervenit între ele de respectivele Principii^(*).

Acestea pot fi aplicate atunci când părțile au convenit în sensul guvernării contractului intervenit între ele de principiile generale de drept, de *lex mercatoria* sau atunci când părțile au utilizat orice altă terminologie asemănătoare.

Acestea pot fi aplicate atunci când părțile nu au ales nicio lege care să guverneze contractul intervenit între ele.

Acestea pot fi utilizate pentru a interpreta sau pentru a completa instrumente de drept internațional uniform.

Acestea pot fi utilizate pentru a interpreta sau pentru a completa dreptul național.

Acestea pot servi ca model pentru legiuitorii naționali și internaționali.

CAPITOLUL 1 – DISPOZIȚII GENERALE

ARTICOLUL 1.1

(Libertatea contractuală)

Părțile sunt libere să încheie un contract, precum și să-i stabilească conținutul.

ARTICOLUL 1.2

(Lipsa cerinței unei forme particulare a contractului)

Nicio regulă generală din aceste Principii nu impune perfectarea sau dovedirea într-o formă particulară, fie a unui contract, fie a unei manifestări de voință sau a oricărui alt comportament. Contractul poate fi dovedit prin orice mijloace de probă, inclusiv prin proba cu martori.

ARTICOLUL 1.3

(Puterea obligatorie a contractului)

Un contract valabil încheiat are putere obligatorie între părți. Contractul poate fi modificat sau poate înceta, fie numai potrivit prevederilor contractuale, fie numai prin acordul părților sau prin orice altă modalitate stabilită în conținutul acestor Principii.

ARTICOLUL 1.4

(Dispozițiile imperative)

Nicio regulă generală din aceste Principii nu limitează aplicarea dispozițiilor imperative fie de origine națională, fie de origine internațională sau supranațională, astfel aplicabile potrivit normelor relevante de drept internațional privat.

(*) Părțile — care intenționează să stabilească guvernarea contractului intervenit între ele de Principii, pot întrebuița una din Clauzele-Model pentru utilizarea Principiilor UNIDROIT privind contractele comerciale internaționale (a se vedea www.unidroit.org/instruments/commercial-contracts/upicc-model-clauses).

ARTICOLUL 1.5

(Excluderea sau modificarea convențională)

Părțile pot exclude aplicarea acestor Principii, respectiv pot deroga de la oricare dintre prevederile acestora sau pot să le modifice efectele, cu excepția situației în care nu este stabilit altfel în conținutul Principiilor.

ARTICOLUL 1.6

(Interpretarea și completarea Principiilor)

(1) În demersul de interpretare a prezentelor Principii, se va ține cont de caracterul internațional și de finalitatea acestora, în mod special de necesitatea de a promova uniformitatea în aplicarea Principiilor.

(2) Chestiunile care intră în domeniul de aplicare al acestor Principii, dar pe care acestea din urmă nu le clarifică în mod expres, sunt interpretate în conformitate cu ideologia care a inspirat elaborarea Principiilor.

ARTICOLUL 1.7

(Buna-credință)

(1) Părțile au obligația de a se conforma exigențelor bunei-credințe din comerțul internațional.

(2) Părțile nu pot nici exclude această obligație, nici limita relevanța acesteia.

ARTICOLUL 1.8

(Interdicția comportamentului contradictoriu)

O parte nu se poate comporta în contradicție cu așteptările pe care, în mod predictibil, le-a suscitată celeilalte părți, iar aceasta din urmă, conferind, în mod rezonabil, eficacitate respectivelor așteptări, a acționat, pe cale de consecință, în propriul detriment.

ARTICOLUL 1.9

(Uzanțe și practici)

(1) Părțile au obligația de a se conforma atât uzanțelor cu privire la care și-au exprimat acordul, cât și practicilor pe care ele însele le-au stabilit.

(2) Părțile au obligația de a se conforma oricărei uzanțe care se bucură de o largă răspândire și de o sistematică luare în considerare în comerțul internațional de către părțile contractelor încheiate într-un anumit sector de activitate economică, cu excepția situației în care aplicarea unei astfel de uzanțe ar putea fi nerezonabilă.

ARTICOLUL 1.10

(Notificarea)

(1) Dacă trebuie îndeplinită cerința notificării, aceasta din urmă se poate efectua prin orice modalitate adecvată circumstanțelor.

(2) Notificarea produce efecte juridice din momentul în care ajunge la destinatar.

(3) În accepțiunea paragrafului precedent, o notificare ajunge la destinatar în momentul în care îi este comunicată verbal sau în momentul în care îi este transmisă, fie la propriul sediu social, fie la propria adresă poștală.

(4) În accepțiunea prezentului articol, termenul „notificare” se aplică, de asemenea, atât în ipoteza unei comunicări de intenție, cât și în ipoteza comunicării unei solicitări, cereri sau a oricărei alte manifestări de voință.

ARTICOLUL 1.11

(Definiții)

În accepțiunea acestor Principii:

- noțiunea „instanță de judecată” include și tribunalul arbitral;

- dacă o parte are mai mult sedii sociale, „sediul social” relevant este acel sediu social care prezintă cea mai strânsă legătură atât cu respectivul contract, cât și cu executarea acestuia, avându-se în vedere circumstanțele cunoscute sau luate în considerare de către părți, fie în orice moment anterior încheierii contractului, fie în momentul încheierii acestuia;

- noțiunea „contract de lungă durată” se referă la un contract a cărui executare se întinde pe o anumită perioadă de timp și care, în mod uzual, implică, într-o măsură variabilă, complexitatea tranzacției, precum și o relație contractuală evolutivă între părți;

- noțiunea „debitor” se referă la partea care are obligația executării obligației, iar noțiunea „creditor” se referă la partea care este îndreptățită să solicite executarea acelei obligații;

- noțiunea „consemnat în scris” semnifică orice mijloc de comunicare care permite stocarea conținutului informației transmise și care poate fi redat într-o modalitate tangibilă materialmente.

ARTICOLUL 1.12

(Calculul termenelor stabilite de părți)

(1) Dacă pentru îndeplinirea unui angajament contractual părțile au stabilit anumite termene, iar durata de timp a acestora din urmă include zile de sărbătoare sau zile nelucrătoare, respectivele zile sunt incluse în efectuarea calculului acelor termene.

(2) Totuși, termenul, care ar expira în ziua declarată „zi de sărbătoare” sau „zi nelucrătoare” în locul în care partea – care trebuie să-și îndeplinească angajamentul contractual, și-a stabilit sediul social, se împlinește în prima zi lucrătoare ulterioară zilei de sărbătoare sau zilei nelucrătoare, cu excepția situației în care circumstanțele indică altfel.

(3) Fusul orar relevant este cel de la sediul social al părții care a stabilit termenul, cu excepția situației în care circumstanțele indică altfel.

CAPITOLUL 2 – ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI ȘI MANDATUL

SECȚIUNEA 1: ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI

ARTICOLUL 2.1.1

(Modalitatea de încheiere)

Contractul se încheie, fie prin acceptarea unei oferte, fie printr-o conduită care indică, prin ea însăși, acordul părților cu privire la încheierea contractului.

ARTICOLUL 2.1.2

(Definiția ofertei)

O propunere de încheiere a unui contract constituie o ofertă dacă este suficient de precisă, precum și dacă indică intenția ofertantului de a se obliga în ipoteza acceptării ofertei.

ARTICOLUL 2.1.3

(Retractarea ofertei)

(1) O ofertă produce efecte juridice în momentul în care ajunge la destinatar.

(2) O ofertă, chiar dacă este irevocabilă, poate fi retractată dacă retractarea ajunge la destinatar anterior sau în același timp cu oferta.

ARTICOLUL 2.1.4

(Revocarea ofertei)

(1) Până în momentul încheierii contractului, o ofertă poate fi revocată dacă revocarea ajunge la destinatar anterior expedierii acceptării ofertei.

(2) Cu toate acestea, o ofertă nu poate fi revocată

(a) dacă este menționată, fie prin stabilirea unui termen pentru acceptare, fie prin altă modalitate, irevocabilitatea acesteia; sau

(b) dacă destinatarul era îndreptățit, în mod rezonabil, să creadă că oferta era irevocabilă și a acționat în considerarea acestei convingeri.

ARTICOLUL 2.1.5

(Respingerea ofertei)

O ofertă încetează în momentul în care respingerea ofertei ajunge la autorul ofertei.

ARTICOLUL 2.1.6

(Mod de acceptare)

(1) Constituie o acceptare orice manifestare de voință sau orice conduită a destinatarului ofertei care indică exprimarea consimțământului cu privire la acceptarea ofertei. Tăcerea sau inacțiunea nu poate constitui prin ea însăși acceptare.

(2) O acceptare a unei oferte își produce efectul în momentul în care semnificația exprimării consimțământului ajunge la autorul ofertei.

(3) Totuși, dacă în temeiul ofertei sau ca efect, fie al practicilor stabilite între părți, fie al uzanțelor, destinatarul poate, fără a-l notifica pe autorul ofertei, să indice adeziunea la ofertă prin efectuarea unui act de executare, acceptarea își produce efectul în momentul în care respectiva executare este adusă la îndeplinire.

ARTICOLUL 2.1.7

(Termen de acceptare)

O ofertă trebuie să fie acceptată în termenul stabilit de autorul ofertei sau, în lipsa stabilirii unui termen, într-un termen rezonabil potrivit circumstanțelor, inclusiv potrivit rapidității mijloacelor de comunicare utilizate de autorul ofertei. O ofertă verbală trebuie acceptată imediat, cu excepția situației în care circumstanțele nu indică altfel.

ARTICOLUL 2.1.8

(Momentul de început al curgerii termenului de acceptare stabilit de autorul ofertei)

Termenul de acceptare stabilit de autorul ofertei începe să curgă din momentul în care oferta este expediată. Data calendaristică menționată în ofertă este prezumată a fi data expedierii ofertei, cu excepția situației în care circumstanțele nu indică altfel.

ARTICOLUL 2.1.9

(Acceptare tardivă. Întârziere în transmitere)

(1) O acceptare tardivă produce, totuși, efect întocmai ca o acceptare dacă autorul ofertei îl informează, fără întârziere, în acest sens pe destinatar sau dacă îi notifică destinatarului un astfel de efect.

(2) În ipoteza în care o înștiințare, care conține o acceptare tardivă, relevă faptul că a fost transmisă în astfel de condiții încât, dacă transmiterea ar fi fost normal efectuată, acceptarea ar fi ajuns la timp la autorul ofertei, acceptarea tardivă produce efecte întocmai ca o acceptare, cu excepția situației în care, fără întârziere, autorul ofertei îi comunică destinatarului faptul că respectiva acceptare este considerată caducă.

ARTICOLUL 2.1.10

(Retractarea acceptării)

O acceptare poate fi retractată dacă retractarea ajunge la autorul ofertei cel mai târziu în momentul în care acceptarea ar fi produs efecte juridice.

ARTICOLUL 2.1.11

(Contraoferta)

(1) Un răspuns la o ofertă care tinde a fi acceptarea acestei oferte, dar care conține adăugiri, limitări sau alte modificări, semnifică respingerea ofertei și constituie o contraofertă.

(2) Totuși, răspunsul care tinde a fi acceptare, dar care conține elemente suplimentare sau diferite care nu modifică, în mod substanțial, termenii ofertei, constituie o acceptare, cu excepția situației în care autorul ofertei, fără întârziere, obiectează cu privire la aceste elemente. Dacă autorul ofertei nu formulează nicio obiecțiune, formulările contractului sunt formulările din ofertă, cu modificările menționate în acceptare.

ARTICOLUL 2.1.12

(Confirmare scrisă)

Dacă un document, care este expediat într-un termen rezonabil ulterior încheierii contractului și care se pretinde a constitui confirmarea scrisă a unui contract, conține clauze suplimentare sau diferite față de clauzele contractuale, aceste clauze fac parte integrantă din contract, numai dacă nu alterează substanța contractului sau dacă destinatarul, fără întârziere, nu își exprimă dezacordul cu privire la aceste clauze.

ARTICOLUL 2.1.13

(Încheierea contractului condiționată de un acord referitor la chestiuni de fond sau de formă)

Dacă în cadrul negocierilor una dintre părți insistă în sensul condiționării încheierii contractului de un acord cu privire la anumite chestiuni de fond sau de formă, contractul nu este încheiat decât dacă părțile ajung la un acord cu privire la respectivele chestiuni.

Articolul 2.1.14

(Clauze stabilite ulterior încheierii contractului)

(1) Din moment ce părțile intenționează să încheie un contract, faptul că acestea, în mod deliberat, amână, fie stabilirea unei clauze contractuale în cadrul unor negocieri ulterioare, fie stabilirea ulterioară a acesteia de către una din părți sau de către un terț, nu constituie un obstacol pentru încheierea contractului.

(2) Încheierea contractului nu este afectată de faptul că ulterior

(a) părțile nu ajung la un acord cu privire la stabilirea clauzei contractuale;

(b) partea care trebuie să stabilească clauza contractuală nu face acest lucru; sau

(c) terțul nu stabilește clauza contractuală,

sub rezerva condiției de a exista o modalitate alternativă de determinare a clauzei contractuale, care este rezonabilă în respectivele circumstanțe, avându-se în vedere intenția părților.

ARTICOLUL 2.1.15

(Rea-credință în negocieri)

(1) Fiecare parte este liberă să negocieze și nu poate fi trasă la răspundere pentru eșecul încheierii contractului.

(2) Totuși, o parte care negociază sau care întrerupe negocierile cu rea-credință răspunde pentru prejudiciul cauzat celeilalte părți.

(3) Este, în mod special, de rea-credință partea care intră în stadiul negocierilor sau care continuă negocierile știind că nu intenționează să ajungă la un acord cu cealaltă parte.

ARTICOLUL 2.1.16

(Obligația de confidențialitate)

Dacă, în cursul negocierilor, o parte furnizează, cu titlu confidențial, o informație celeilalte părți, aceasta din urmă este obligată, indiferent dacă ulterior se încheie sau nu se încheie contractul, să nu divulge acea informație și să nu o utilizeze, prin nesocotirea standardelor uzuale, în scopul satisfacerii propriilor interese. Nerespectarea acestei obligații este susceptibilă de a da naștere la despăgubiri care pot include, dacă este cazul, contravaloarea beneficiului obținut de cealaltă parte.

ARTICOLUL 2.1.17

(Clauze complete)

Un contract, care conține prevederea potrivit căreia ceea ce s-a consemnat în varianta scrisă a documentului semnifică înțelegerea părților în integralitatea sa, nu poate fi modificat sau completat prin documente care consemnează manifestări de voință sau acorduri anterioare. Cu toate acestea, aceste manifestări de voință sau acorduri pot fi utilizate în scopul interpretării contractului.

ARTICOLUL 2.1.18

(Modificare într-o anumită formă)

Un contract redactat în scris, care conține clauza potrivit căreia orice modificare sau încetare amiabilă a înțelegerii părților trebuie să fie efectuată într-o anumită formă, nu poate fi modificat sau nu poate înceta prin altă formă. Totuși, o parte poate fi privată de beneficiul acestei dispoziții dacă prin comportamentul său a determinat pe cealaltă parte să acționeze, în mod rezonabil, în considerarea respectivului comportament.

ARTICOLUL 2.1.19

(Clauze-standard)

(1) Regulile generale referitoare la încheierea contractului se aplică atunci când una dintre părți sau ambele părți utilizează clauze-standard, sub rezerva articolelor 2.1.20-2.1.22.

(2) Clauzele-standard sunt prevederile contractuale redactate în avans de către una dintre părți pentru o utilizare generală și repetată și care sunt efectiv utilizate fără a fi negociate cu cealaltă parte.

ARTICOLUL 2.1.20

(Clauze neobișnuite)

(1) O clauză care reproduce o clauză-standard este fără efect atunci când este de o asemenea natură încât cealaltă parte nu ar fi putut, în mod rezonabil, să se aștepte să o vadă figurând în conținutul contractului, cu excepția situației în care a fost acceptată expres de acea parte.

(2) Pentru a stabili dacă o clauză este de o asemenea natură, se iau în considerare conținutul, limbajul utilizat sau stilul de redactare.

ARTICOLUL 2.1.21

(Conflict între clauzele-standard și clauzele negociate)

În cazul unei incompatibilități între o clauză-standard și o clauză negociată, aceasta din urmă prevalează.

ARTICOLUL 2.1.22

(Dezacord cu privire la clauzele-standard)

Atunci când părțile utilizează clauze-standard fără a ajunge la un acord cu privire la acestea, contractul este, cu toate acestea, încheiat pe baza clauzelor convenite și pe baza clauzelor-standard care, cu privire la chestiunile esențiale, sunt comune părților, dacă una dintre părți nu o informează pe cealaltă parte, fie în avans, fie ulterior, dar fără întârziere, în sensul că nu înțelege să fie parte într-un astfel de contract.

SECȚIUNEA 2: MANDATUL

ARTICOLUL 2.2.1

(Domeniul de aplicare a Secțiunii)

(1) Prezenta secțiune guvernează împuternicirea conferită de o persoană („mandantul”) unei alte persoane („mandatarul”) de a produce, prin încheierea unui contract cu un terț sau prin executarea unui contract încheiat cu un terț, efecte juridice cu privire la situația contractuală a mandantului. Mandatarul acționează în nume personal sau în numele mandantului.

(2) Această secțiune nu guvernează decât raporturile dintre mandant sau mandatar, pe de o parte, și terț, pe de altă parte.

(3) Această secțiune nu guvernează nici împuternicirea conferită mandatarului prin lege, nici împuternicirea mandatarului desemnat de o autoritate publică sau de o autoritate judiciară.

ARTICOLUL 2.2.2

(Constituirea și întinderea mandatului)

(1) Instituirea împuternicirii conferite de mandant unui mandatar poate fi expresă sau implicită.

(2) Mandatarul este îndreptățit să aducă la îndeplinire toate actele necesare, în condițiile date, pentru aducerea la îndeplinire a împuternicirii conferite de mandant.

ARTICOLUL 2.2.3

(Divulgarea mandatului)

(1) Atunci mandatarul acționează în limitele împuternicirii conferite de mandant, iar terțul avea cunoștință sau ar fi trebuit să aibă cunoștință de faptul că mandatarul a acționat în această calitate, actele mandatarului produc, în mod direct, efecte juridice între mandant și terț. Niciun efect juridic nu se produce între mandatar și terț.

(2) Totuși, actele mandatarului produc efecte juridice numai cu privire la raporturile dintre mandatar și terț, dacă mandatarul, având consimțământului mandantului, acceptă să fie parte la contract.

ARTICOLUL 2.2.4

(Nedivulgarea mandatului)

(1) Atunci când un mandatar acționează în limitele împuternicirilor sale, iar terțul nici nu știa, nici nu putea să știe că mandatarul acționa în această calitate, actele mandatarului nu afectează decât raporturile juridice dintre mandatar și terț.

(2) Totuși, dacă un asemenea mandatar, încheind, în numele unei entități de afaceri, un contract cu un terț, se prezintă drept proprietarul acelei entități, terțul, în momentul descoperirii adevăratului proprietar al respectivei entități, poate exercita, în egală măsură, împotriva acestuia din urmă drepturile pe care le are față de mandatar.

ARTICOLUL 2.2.5

(Mandatar care acționează în absența împuternicirii sau cu depășirea limitelor împuternicirii)

(1) Atunci când o persoană acționează în calitate de mandatar, dar în absența împuternicirii sau cu depășirea limitelor împuternicirii, actele respectivului mandatar nu afectează raporturile juridice dintre mandant și terț.

(2) Totuși, atunci când comportamentul mandantului îl determină pe terț să creadă, în mod rezonabil, că mandatarul este împuternicit să acționeze în numele mandantului, iar mandatarul acționează în limitele acelei împuterniciri, mandantul nu poate invoca împotriva terțului lipsa împuternicirii conferite mandatarului.

ARTICOLUL 2.2.6

(Răspunderea mandatarului care acționează în absența împuternicirii sau cu depășirea limitelor împuternicirilor conferite)

(1) Un mandatar care acționează în absența împuternicirii sau cu depășirea limitelor împuternicirilor conferite este obligat, în absența ratificării de către mandant, de a plăti terțului despăgubiri, ceea ce îl va plasa pe terț în aceeași situație în care s-ar fi aflat dacă mandatarul ar fi acționat în temeiul unei împuterniciri sau dacă nu ar fi acționat cu depășirea limitelor împuternicirilor conferite.

(2) Totuși, mandatarul nu are obligația de a plăti despăgubiri dacă terțul cunoștea sau ar fi trebuit să cunoască faptul că respectivul mandatar acționa în absența împuternicirii sau cu depășirea limitelor împuternicirilor conferite.

ARTICOLUL 2.2.7
(Conflict de interese)

(1) Dacă un contract încheiat de un mandatar îl implică pe acesta din urmă într-un conflict de interese cu mandantul, iar terțul cunoștea sau ar fi trebuit să aibă cunoștință despre acest conflict de interese, mandantul poate invoca prevederile articolelor 3.2.9, 3.2.11-3.2.15 referitoare la nulitate.

(2) Totuși, mandantul nu poate invoca prevederile referitoare la nulitate

(a) dacă a consimțit la implicarea mandatarului în conflictul de interese sau dacă, fie avea cunoștință, fie ar fi trebuit să aibă cunoștință despre implicarea mandatarului în conflictul de interese; sau

(b) dacă mandatarul i-ar fi divulgat mandantului conflictul de interese, iar acesta din urmă nu a invocat nicio obiecțiune într-un termen rezonabil.

ARTICOLUL 2.2.8
(Sub-mandatul)

Un mandatar are prerogativa implicită de a desemna un sub-mandatar pentru a săvârși actele cu privire la care nu este rezonabil a se considera că trebuie aduse la îndeplinire de către mandatarul însuși. Regulile generale din prezenta secțiune se aplică sub-mandatului.

ARTICOLUL 2.2.9
(Ratificarea)

(1) Un act săvârșit de un mandatar care acționează în absența împuternicirii sau cu depășirea limitelor împuternicirilor conferite poate fi ratificat de către mandant. Odată efectuată ratificarea, actul săvârșit de mandatar produce efectele pe care le-ar fi produs dacă s-ar fi acționat de la început în temeiul împuternicirii.

(2) Prin notificare, terțul poate acorda mandantului un termen rezonabil pentru ratificare. Dacă mandantul nu ratifică actul în acel termen, nu va mai putea ratifica respectivul act.

(3) Dacă, în momentul actului îndeplinit de către mandatar, terțul nu avea cunoștință sau nu ar fi putut avea cunoștință de absența împuternicirii, respectivul terț poate, în orice moment anterior ratificării, să menționeze, prin notificare, mandantului refuzul său de a se obliga prin ratificare.

ARTICOLUL 2.2.10
(Încetarea mandatului)

(1) Încetarea mandatului nu are niciun efect față de terț, cu excepția situației în care terțul avea cunoștință sau ar fi trebuit să aibă cunoștință de respectiva încetare.

(2) În pofida încetării mandatului său, mandatarul rămâne împuternicit să efectueze acte care sunt necesare pentru a se evita orice atingere adusă intereselor mandantului.

CAPITOLUL 3 – VALIDITATEA

SECȚIUNEA 1: DISPOZIȚII GENERALE

ARTICOLUL 3.1.1
(Chestiuni neavute în vedere)

Prezentul capitol nu tratează incapacitatea părților.

ARTICOLUL 3.1.2
(Validitate prin acord pur și simplu)

Pentru a încheia, a modifica sau pentru a se pune capăt unui contract este suficient acordul părților și numai acordul părților.

ARTICOLUL 3.1.3
(Imposibilitate inițială)

(1) Simplul fapt că, în momentul încheierii contractului, una dintre părți este în imposibilitate de a-și executa obligațiile, nu aduce atingere validității contractului.

(2) Simplul fapt că, în momentul încheierii contractului, una dintre părți nu poate dispune de bunurile care constituie obiectul contractului, nu aduce atingere validității contractului.

ARTICOLUL 3.1.4

(Caracterul imperativ al dispozițiilor)

Dispozițiile referitoare la dol, la constrângere, la avantaj disproporționat, precum și la caracterul ilicit al unor acțiuni sau practici, sunt imperative.

SECȚIUNEA 2: MOTIVELE DE NULITATE

ARTICOLUL 3.2.1

(Definiția erorii)

Eroarea constituie falsă percepție referitoare atât la realitățile faptice, cât și la realitatea juridică din momentul încheierii contractului.

ARTICOLUL 3.2.2

(Eroarea relevantă)

(1) Nulitatea pentru motivul erorii nu poate fi invocată de către o parte decât dacă, în momentul încheierii contractului, eroarea era de o asemenea importanță astfel încât o persoană rezonabilă aflată în circumstanțe similare, dacă ar fi cunoscut adevărata stare de lucruri, nu ar fi încheiat contractul sau ar fi încheiat contractul în condiții diferite pe fond, precum și dacă cealaltă parte

(a) a săvârșit aceeași eroare sau a cauzat săvârșirea acesteia sau a avut cunoștință sau ar fi trebuit să aibă cunoștință de existența acesteia, precum și dacă lăsarea victimei în eroare era contrară standardelor bunei-credințe din materie comercială;

(b) în momentul incidentei nulității, nu a acționat, în mod rezonabil, prevalându-se de prevederile contractuale.

(2) În plus, nulitatea pentru motivul erorii nu poate fi invocată dacă

(a) eroarea decurge din culpa gravă a părții care a săvârșit-o; sau

(b) eroarea se referă la o chestiune în legătură cu care a fost asumat riscul erorii sau dacă riscul trebuia să fie asumat, în funcție de circumstanțe, de către partea care se găsește în eroare.

ARTICOLUL 3.2.3

(Eroarea în exprimare sau în comunicare)

Eroarea săvârșită în exprimarea sau în comunicarea unei manifestări unilaterale de voință este imputabilă autorului acestei manifestări unilaterale de voință.

ARTICOLUL 3.2.4

(Remedii în caz de neexecutare)

Nulitatea contractului pentru motivul erorii nu poate fi invocată de către una dintre părți atunci când circumstanțele permit sau ar fi putut permite un remediu pentru neexecutare.

ARTICOLUL 3.2.5

(Dolul)

O parte poate invoca nulitatea contractului pentru motiv de dol atunci când a fost determinată prin manevrele frauduloase ale celeilalte părți, în special prin limbajul utilizat sau prin acțiunile sale, sau atunci când aceasta din urmă, contrar exigențelor bunei-credințe din materie comercială, a omis, în mod fraudulos, să-i aducă la cunoștință celeilalte părți împrejurări particulare care ar fi trebuit să fie divulgate.

ARTICOLUL 3.2.6

(Constrângerea)

Nulitatea contractului pentru motiv de constrângere poate fi invocată de către o parte atunci când a fost determinată prin amenințări nejustificate ale celeilalte părți, a căror iminență și gravitate, având în vedere circumstanțele, nu lasă celeilalte părți nicio alternativă rezonabilă. O amenințare este nejustificată mai ales atunci când acțiunea sau inacțiunea cu care o parte este amenințată este în sine ilicită sau dacă este ilicită recurgerea la o asemenea amenințare în scopul încheierii contractului.

ARTICOLUL 3.2.7

(Avantaj disproporționat)

(1) Nulitatea contractului sau nulitatea uneia dintre prevederile sale pentru motiv de leziune poate fi invocată de către o parte atunci când, în momentul încheierii sale, contractul sau clauza conferă, în mod injust, un avantaj disproporționat celeilalte părți. Se ia, în mod special, în considerare:

(a) faptul că cealaltă parte a profitat, în mod necinstit, de starea de dependență, de dificultatea financiară sau urgența nevoilor, de lipsa aptitudinii de anticipare, de ignoranță, de lipsa de experiență sau de lipsa abilității de a negocia ale părții care invocă nulitatea;

(b) natura și scopul contractului.

(2) Instanța de judecată sau tribunalul arbitral poate, la solicitarea părții lezate, să adapteze contractul sau clauza contractuală pentru a determina conformitatea acestora cu exigențele bunei-credințe din materie comercială.

(3) Instanța de judecată sau tribunalul arbitral poate, în egală măsură, să adapteze contractul sau clauza contractuală la solicitarea părții care a primit o notificare a anulării, dacă expeditorul notificării a fost informat, fără întârziere, cu privire la respectiva cerere, precum și dacă nu a acționat, în mod rezonabil, în consecință. Articolul 3.2.10(2) se aplică în mod corespunzător.

ARTICOLUL 3.2.8

(Terții)

(1) Victima dolului sau a constrângerii sau a avantajului disproporționat sau a erorii, care sunt imputabile unui terț sau care sunt cunoscute sau care ar fi trebuit să fie cunoscute de către un terț pentru ale cărui acțiuni răspunde cealaltă parte, poate anula contractul în aceleași condiții în care aceste vicii ar fi fost cauzate de fapta celeilalte persoane însăși.

(2) Victima dolului sau a constrângerii sau a avantajului disproporționat, care sunt imputabile unui terț pentru ale cărui acțiuni cealaltă parte nu răspunde, poate anula contractul atunci când cealaltă parte avea sau ar fi trebuit să aibă cunoștință de aceste vicii sau atunci când, în momentul anulării, nu a acționat, în mod rezonabil, prevalându-se de dispozițiile contractului.

ARTICOLUL 3.2.9

(Confirmarea)

Contractul nu poate fi anulat atunci când partea îndreptățită la anulare confirmă, expres sau implicit, acest contract, din momentul în care termenul pentru notificarea anulării a început să curgă.

ARTICOLUL 3.2.10

(Pierderea dreptului la anulare)

(1) Dacă una dintre părți este îndreptățită să anuleze contractul pentru eroare, dar cealaltă parte declară ea însăși în sensul că intenționează să execute contractul sau chiar execută contractul, așa cum victima erorii înțelegea să fie executat contractul, respectivul contract se consideră a fi fost încheiat așa cum victima erorii înțelegea să fie încheiat contractul. Partea care declară în acest sens sau care execută astfel contractul trebuie să procedeze în acest fel imediat după ce a fost informată cu privire la modul în care partea îndreptățită la anulare înțelegea respectivul contract, dar anterior momentului în care această din urmă parte a acționat, în mod rezonabil, în considerarea notificării anulării.

(2) Victima erorii pierde, prin urmare, dreptul de a anula contractul, iar orice notificare anterioară de anulare este fără efect.

ARTICOLUL 3.2.11

(Notificarea nulității)

Anularea contractului de către o parte se efectuează pe calea notificării celeilalte părți.

ARTICOLUL 3.2.12

(Termene)

(1) Anularea trebuie notificată într-un termen rezonabil, având în vedere circumstanțele, termen rezonabil care curge din momentul în care partea îndreptățită să anuleze contractul, fie cunoștea motivele de anulare sau nu putea să le ignore, fie putea să acționeze în mod liber.

(2) Termenul de notificare care vizează anularea unei clauze particulare a contractului în temeiul articolului 3.2.7 curge din momentul în care cealaltă parte se prevalează de acea clauză contractuală.

ARTICOLUL 3.2.13

(Anulare parțială)

Anularea se limitează numai la clauzele contractului vizate de clauza de anulare dacă, având în vedere circumstanțele, nu ar fi nerezonabil să se mențină celelalte clauze ale contractului.

ARTICOLUL 3.2.14

(Efectul retroactiv al anulării)

Anularea are un efect retroactiv.

ARTICOLUL 3.2.15

(Restituirea)

(1) În momentul anulării, fiecare parte are dreptul de a pretinde restituirea a ceea ce a furnizat în executarea contractului anulat sau a clauzelor anulate, dacă respectiva parte procedează, în mod simultan, la restituirea a ceea ce a primit.

(2) Dacă restituirea în natură se demonstrează a fi imposibilă sau nepotrivită, respectiva restituire trebuie efectuată prin echivalent, dacă această din urmă restituire este rezonabilă.

(3) Cel care a primit executarea nu este obligat la restituire prin echivalent, dacă imposibilitatea restituirii în natură este imputabilă celeilalte părți.

(4) O sumă de bani poate fi solicitată pentru a acoperi cheltuielile rezonabil necesare pentru protejarea sau conservarea a ceea ce a fost primit.

ARTICOLUL 3.2.16

(Despăgubirile)

Fie că a fost, fie că nu a fost anulat contractul, partea care avea cunoștință sau care ar fi putut avea cunoștință de cauza de anulare este obligată la despăgubiri, astfel încât cealaltă parte să fie pusă în situația în care s-ar fi aflat dacă nu ar fi fost încheiat contractul.

ARTICOLUL 3.2.17

(Manifestări unilaterale de voință)

Dispozițiile prezentului Capitol se aplică, cu adaptările necesare, oricărei manifestări unilaterale de voință pe care una dintre părți o exprimă față de cealaltă parte.

SECȚIUNEA 3: CARACTERUL ILICIT AL UNOR ACȚIUNI SAU PRACTICI

ARTICOLUL 3.3.1

(Contracte care nesocotesc o normă imperativă)

(1) Nesocotirea unei norme imperative de origine națională, internațională sau supranațională, care se aplică în temeiul articolului 1.4, produce asupra contractului efectele pe care sus-menționata regulă generală a putut să le prescrie în mod expres.

(2) Atunci când norma imperativă nu prescrie în mod expres efectele nesocotirii sale asupra contractului, părțile pot exercita mijloacele întemeiate pe neexecutarea contractului care sunt rezonabile în respectivele circumstanțe.

(3) Pentru a se determina ceea ce este rezonabil, se va ține, în mod special, cont de:

- (a) scopul normei nesocotite;
- (b) categoria de persoane pe care norma înțelege să o protejeze;
- (c) orice sancțiune care ar putea fi aplicată în temeiul normei nesocotite;
- (d) gravitatea nesocotirii;
- (e) faptul că nesocotirea era cunoscută sau ar fi trebuit să fie cunoscută de una dintre părți sau de ambele părți;
- (f) faptul că executarea contractului reclamă nesocotirea;
- (g) așteptările rezonabile ale părților.

ARTICOLUL 3.3.2

(Restituirea)

(1) Atunci când un contract, care nesocotește o normă imperativă în sensul articolului 3.3.1, a fost executat, restituirea poate fi permisă dacă acest lucru este rezonabil potrivit împrejurărilor.

(2) Pentru a determina ceea ce este rezonabil, se va ține cont, cu adaptările necesare, de criteriile vizate în conținutul articolului 3.3.1.

(3) Dacă restituirea este permisă, regulile generale enunțate de articolul 3.2.15 se aplică cu necesarele adaptări.

CAPITOLUL 4 – INTERPRETAREA

ARTICOLUL 4.1

(Intenția părților)

(1) Contractul se interpretează potrivit intenției comune a părților.

(2) Dacă intenția comună a părților nu poate fi decelată, contractul se interpretează potrivit sensului pe care l-ar conferi contractului o persoană rezonabilă de același tip care s-ar afla în aceeași situație.

ARTICOLUL 4.2

(Interpretarea manifestărilor unilaterale de voință și a comportamentelor)

(1) Manifestările unilaterale de voință și comportamentele unei părți se interpretează potrivit intenției autorului acestora atunci când cealaltă parte cunoștea sau nu putea ignora această intenție.

(2) Dacă paragraful precedent nu se aplică, manifestările unilaterale de voință și comportamentele se interpretează potrivit sensului pe care l-ar conferi acestora o persoană rezonabilă de același tip aflată în aceeași situație.

ARTICOLUL 4.3

(Circumstanțele pertinente)

În contextul aplicării Articolelor 4.1 și 4.2, se iau în considerare toate circumstanțele pertinente, în mod special:

- (a) negocierile preliminare între părți;
- (b) practicile stabilite între părți;
- (c) comportamentul părților ulterior încheierii contractului;
- (d) natura și scopul contractului;
- (e) accețiunea conferită, în mod obișnuit, clauzelor și expresiilor în sectorul de activitate în discuție;
- (f) uzanțele.

ARTICOLUL 4.4

(Coerența contractului)

Clauzele și modalitățile de exprimare se interpretează în funcție de ansamblul contractului sau în funcție de ansamblul enunțului în care acestea figurează.

ARTICOLUL 4.5

(Interpretarea utilă)

Clauzele unui contract se interpretează mai degrabă în sensul în care acestea pot produce efecte și nu în sensul în care anumite clauze nu ar produce niciun efect.

ARTICOLUL 4.6

(Regula contra proferentem)

În caz de neclaritate, clauzele unui contract se interpretează, de preferință, contra celui care le-a propus.

ARTICOLUL 4.7

(Divergențe lingvistice)

În caz de divergență între două sau mai multe versiuni lingvistice care au forță juridică egală, are prioritate interpretarea întemeiată pe versiunea lingvistică în care a fost inițial redactat contractul.

ARTICOLUL 4.8

(Suplinirea unei clauze contractuale omise)

(1) În lipsa unui acord între părți cu privire la o clauză care este importantă pentru stabilirea drepturilor și obligațiilor acestora, respectiva clauză va fi suplinită printr-o clauză adecvată.

(2) Pentru a stabili ceea ce constituie o clauză adecvată, se ia în considerare, în mod special:

- (a) intenția părților;
- (b) natura și scopul contractului;
- (c) buna-credință;
- (d) ceea ce este rezonabil.

CAPITOLUL 5 – CONȚINUTUL CONTRACTULUI, DREPTURILE TERȚILOR ȘI OBLIGAȚIILE CONDIȚIONALE

SECȚIUNEA 1: CONȚINUTUL CONTRACTULUI

ARTICOLUL 5.1.1

(Obligațiile exprese și implicite)

Obligațiile contractuale ale părților sunt exprese sau implicite.

ARTICOLUL 5.1.2

(Obligațiile implicite)

Obligațiile implicite decurg din:

- (a) natura și scopul contractului;
- (b) practicile stabilite între părți, precum și din uzanțe;
- (c) buna-credință;
- (d) ceea ce este rezonabil.

ARTICOLUL 5.1.3
(Cooperarea dintre părți)

Părțile au între ele însele o obligație de cooperare atunci când este de așteptat, în mod rezonabil, ca o asemenea cooperare să aibă loc în executarea obligațiilor acestora.

ARTICOLUL 5.1.4
(Obligația de rezultat și obligația de mijloace)

- (1) Debitorul unei obligații de rezultat este ținut să furnizeze rezultatul promis.
- (2) Debitorul unei obligații de mijloace este ținut să confere executării proprii prestații prudența și diligența unei persoane rezonabile de același tip aflată în aceeași situație.

ARTICOLUL 5.1.5
(Stabilirea tipului de obligație)

Pentru a stabili dacă obligația este de mijloace sau de rezultat, se ține cont, în mod special, de:

- (a) modul în care obligația este exprimată în contract;
- (b) prețul și alte elemente ale contractului;
- (c) gradul de risc în mod normal prezent în realizarea rezultatului urmărit;
- (d) influența pe care o poate exercita cealaltă parte asupra executării obligației.

ARTICOLUL 5.1.6
(Stabilirea calității prestației)

Atunci când calitatea prestației nu este stabilită prin contract sau nu este determinabilă în temeiul contractului, o parte este ținută să furnizeze o prestație de calitate rezonabilă și, în funcție de circumstanțe, cel puțin egală cu o calitate medie.

ARTICOLUL 5.1.7
(Stabilirea prețului)

(1) Atunci când un contract nu stabilește prețul sau nu conține o prevedere pentru stabilirea prețului, se consideră că părțile, în absența oricărei mențiuni contrare, s-au referit, fie la prețul curent practicat în momentul încheierii contractului pentru o asemenea prestație efectuată în circumstanțe comparabile în sectorul de activitate comercială în discuție, fie, dacă un asemenea preț nu este disponibil, la un preț rezonabil.

(2) Atunci când prețul urmează a fi stabilit de una din părți, iar acea stabilire este, în mod manifest, nerezonabilă, un preț rezonabil de înlocuire va fi stabilit în pofida oricărei prevederi contractuale contrare.

(3) Atunci când prețul urmează a fi stabilit de una din părți sau de un terț, iar acea parte sau acel terț nu procedează în acest sens, va fi stabilit un preț rezonabil.

(4) Atunci când prețul urmează a fi stabilit prin efectuarea unei mențiuni cu privire la elemente care nu există sau care au încetat, fie să existe, fie să fie accesibile, cel mai apropiat element echivalent va fi considerat drept un element substituitor.

ARTICOLUL 5.1.8
(Încetarea unui contract încheiat pentru o perioadă nedeterminată)

Un contract încheiat pentru o perioadă nedeterminată poate înceta la inițiativa oricăreia dintre părți prin formularea unei notificări cu o perioadă rezonabilă de timp în avans. În ceea ce privește efectele generale ale încetării contractului și în ceea ce privește restituirea prestațiilor, se aplică prevederile din conținutul articolelor 7.3.5 și 7.3.7.

ARTICOLUL 5.1.9
(Renunțarea prin convenție)

- (1) Un creditor poate renunța la dreptul său prin încheierea unei convenții cu debitorul.
- (2) O ofertă cu titlu gratuit de a renunța la un drept este prezumată a fi acceptată dacă debitorul nu o respinge imediat după ce a luat cunoștință de aceasta.

SECȚIUNEA 2: DREPTURILE TERȚILOR

ARTICOLUL 5.2.1
(Stipulația pentru altul)

- (1) Părțile („promitentul” și „stipulantul”) pot conferi, printr-un acord expres sau tacit, un drept unui terț („beneficiarul”).
- (2) Existența și conținutul dreptului pe care beneficiarul îl poate exercita față de promitent sunt stabilite prin acordul părților și sunt supuse condițiilor și oricăror alte limitări prevăzute în conținutul acordului.

ARTICOLUL 5.2.2
(Terțul identificabil)

Beneficiarul trebuie să fie identificabil cu suficientă certitudine în conținutul contractului, dar beneficiarul poate să nu existe în momentul încheierii contractului.

ARTICOLUL 5.2.3
(Clauzele exoneratoare și limitative)

Drepturile conferite beneficiarului includ dreptul de a invoca o clauză contractuală care exclude sau limitează răspunderea beneficiarului.

ARTICOLUL 5.2.4
(Mijloacele de apărare)

Promitentul poate opune beneficiarului toate mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune stipulantului.

ARTICOLUL 5.2.5
(Revocarea)

Părțile pot modifica sau pot revoca drepturile conferite prin contract beneficiarului înainte ca acesta din urmă fie să le fi acceptat, fie să fi acționat, în mod rezonabil, în considerarea acestora.

ARTICOLUL 5.2.6
(Renunțarea)

Beneficiarul poate renunța la un drept care i-a fost conferit.

SECȚIUNEA 3: OBLIGAȚIILE CONDIȚIONALE

ARTICOLUL 5.3.1
(Tipurile de condiții)

Un contract sau o obligație contractuală poate fi perfectată sub condiție dacă se determină dependența acestora de realizarea unui eveniment viitor și incert, în sensul că respectivul contract sau respectiva obligație contractuală nu ia naștere (condiție suspensivă) sau nu încetează (condiție rezolutorie) decât dacă evenimentul se realizează.

ARTICOLUL 5.3.2
(Efectul condițiilor)

Cu excepția situației în care părțile convin altfel:

- (a) contractul sau obligația contractuală în discuție ia naștere în momentul realizării unei condiții suspensive;
- (b) contractul sau obligația contractuală în discuție încetează în momentul realizării unei condiții rezolutorii.

ARTICOLUL 5.3.3
(Imixtiunea în realizarea condiției)

(1) Dacă realizarea unei condiții este împiedicată de către o parte, contrar obligației de bună-credință sau contrar obligației de cooperare, această parte nu poate invoca nerealizarea condiției.

(2) Dacă realizarea unei condiții este provocată de către o parte, contrar obligației de bună-credință sau contrar obligației de cooperare, această parte nu poate invoca realizarea condiției.

ARTICOLUL 5.3.4
(Obligația de prezervare a drepturilor)

Anterior realizării condiției, o parte nu poate, contrar obligației de bună-credință, să acționeze în așa măsură încât să aducă atingere drepturilor celeilalte părți pentru cazul în care condiția s-ar realiza.

ARTICOLUL 5.3.5
(Restituirea în cazul realizării unei condiții rezolutorii)

(1) În momentul realizării condiției rezolutorii, regulile generale referitoare la restituire stabilite de articolele 7.3.6 și 7.3.7 se aplică cu potrivite adaptări.

(2) Dacă părțile au convenit în sensul că o condiție rezolutorie va avea un efect retroactiv, regulile generale referitoare la restituire stabilite de articolul 3.2.15 se aplică cu potrivite adaptări.

CAPITOLUL 6 – EXECUTAREA CONTRACTULUI

SECȚIUNEA 1: EXECUTAREA CONTRACTULUI ÎN GENERAL

ARTICOLUL 6.1.1

(Momentul executării)

Debitorul este ținut să-și execute obligațiile:

- (a) dacă momentul executării este stabilit prin contract sau este determinabil în temeiul contractului, la acel moment;
- (b) dacă o perioadă de timp este fixată prin contract sau este determinabilă în temeiul acestuia, în oricare moment din această perioadă de timp, cu excepția situației în care circumstanțele indică în sensul că cealaltă parte urmează a stabili un alt moment al executării;
- (c) în orice altă situație, într-un termen rezonabil care curge din momentul încheierii contractului.

ARTICOLUL 6.1.2

(Executarea o singură dată sau executarea eșalonată)

În cazurile prevăzute de articolul 6.1.1 b) și c), debitorul trebuie, în măsura posibilului și dacă nu există o indicație contrară care să decurgă din împrejurări, să-și execute obligațiile o singură dată.

ARTICOLUL 6.1.3

(Executarea parțială)

(1) Creditorul poate refuza, la scadență, să accepte oferta de executare parțială, chiar dacă această ofertă este sau nu este acompaniată de o asigurare de bună execuție a soldului, cu excepția ipotezei în care creditorul nu are niciun interes legitim în a proceda astfel.

(2) Cheltuielile suplimentare cauzate creditorului prin faptul executării parțiale urmează a fi suportate de către debitor, fără a se aduce atingere oricărui alt remediu.

ARTICOLUL 6.1.4

(Ordinea prestațiilor)

(1) În măsura în care prestațiile părților pot fi executate simultan, părțile sunt ținute să le execute astfel, cu excepția ipotezei în care circumstanțele indică altfel.

(2) În măsura în care prestația unei singure părți reclamă un termen de executare, această parte este ținută să execute prima, cu excepția ipotezei în care circumstanțele indică altfel.

ARTICOLUL 6.1.5

(Executarea anterior scadenței)

(1) Creditorul poate refuza executarea anterior scadenței, cu excepția ipotezei în care nu are un interes legitim în a proceda astfel.

(2) Acceptarea de către o parte a unei executări anterior scadenței nu are niciun efect asupra datei la care acea parte trebuie să-și execute propriile obligații, din moment ce această dată a fost stabilită fără a se ține cont de executarea obligațiilor celeilalte părți.

(3) Cheltuielile suplimentare cauzate creditorului prin faptul executării anterior scadenței sunt în sarcina debitorului, fără a se aduce atingere oricărui alt remediu.

ARTICOLUL 6.1.6

(Locul de executare)

(1) Atunci când locul de executare al obligației nu este stabilit prin contract sau nu este determinabil în temeiul acestuia, executarea se efectuează:

- (a) în ceea ce privește o obligație pecuniară, la locul de sediu social al creditorului;
- (b) în ceea ce privește orice altă obligație, la locul de sediu social al debitorului.

(2) Partea care își schimbă sediul social ulterior încheierii contractului suportă creșterea cheltuielilor legate de executare pe care o asemenea schimbare a putut să o genereze.

ARTICOLUL 6.1.7

(Plata prin cec sau prin alte instrumente)

(1) Plata poate fi efectuată prin orice mijloc utilizat în condițiile obișnuite ale comerțului la locul plății.

(2) Totuși, creditorul care, în temeiul paragrafului precedent sau voluntar, acceptă un cec, orice alt ordin de plată sau o promisiune de a plăti este prezumat a proceda astfel numai dacă respectivele instrumente vor fi onorate.

ARTICOLUL 6.1.8

(Plata prin transfer de fonduri)

(1) Cu excepția situației în care creditorul a indicat un anumit cont bancar, plata poate fi efectuată prin transfer la oricare dintre instituțiile financiare cu privire la care creditorul a făcut cunoscut faptul că posedă un cont bancar.

(2) În caz de plată prin transfer, debitorul este liberat de obligația sa la data la care a fost efectuat transferul la instituția financiară a creditorului.

ARTICOLUL 6.1.9

(Moneda de plată)

(1) Debitorul unei obligații pecuniare exprimată într-o altă monedă decât în moneda locului de plată, poate să se libereze în această ultimă monedă, cu excepția ipotezei în care:

(a) această monedă nu este liber convertibilă;

(b) părțile au convenit în sensul că plata va fi efectuată numai în moneda în care obligația este exprimată.

(2) Atunci când debitorul se află în imposibilitatea de a efectua o plată în moneda în care obligația este exprimată, creditorul poate, chiar și în cazul la care se referă paragraful (1) (b), să solicite plata în moneda locului în care plata trebuie să fie efectuată.

(3) Plata în moneda locului în care plata trebuie să fie efectuată se face potrivit ratei de schimb aplicabile care prevalează la scadență.

(4) Totuși, dacă debitorul nu a plătit la scadență, creditorul poate solicita plata potrivit ratei de schimb stabilite, fie la scadență, fie la momentul plății.

ARTICOLUL 6.1.10

(Monedă neprecizată)

Atunci când moneda unei obligații pecuniare nu este precizată, plata are loc în moneda locului în care trebuie efectuată.

ARTICOLUL 6.1.11

(Costul executării)

Fiecare parte suportă cheltuielile de executare ale propriilor obligații.

ARTICOLUL 6.1.12

(Imputația plăților)

(1) Debitorul, care are mai multe obligații pecuniare față de același creditor, poate menționa, în momentul plății, asupra cărei obligații pecuniare se intenționează ca plata să se aplice. Totuși, plata stinge mai întâi orice cheltuieți, apoi stinge dobânzile datorate și, în sfârșit, stinge capitalul.

(2) În absența unei mențiuni a debitorului, creditorul poate, într-un termen rezonabil ulterior plății, să indice debitorului obligația pe care înțelege să o stingă, dacă aceasta din urmă este exigibilă și nelitigioasă.

(3) În absența imputației efectuate în temeiul unuia din paragrafele precedente, plata stinge datoria care satisface unul din următoarele criterii indicate în ordinea stabilită, după cum urmează:

(a) o obligație este scadență sau ajunge la scadență prima;

(b) obligația cu privire la care creditorul are cea mai fragilă garanție;

(c) obligația cea mai oneroasă pentru debitor;

(d) obligația cea mai veche.

Dacă niciunul dintre criteriile precedente nu se aplică, imputația se efectuează proporțional asupra tuturor obligațiilor.

ARTICOLUL 6.1.13

(Imputația în cazul obligațiilor nepecuniare)

Articolul 6.1.12 se aplică, cu adaptările necesare, imputației plăților obligațiilor nepecuniare.

ARTICOLUL 6.1.14

(Solicitarea emiterii unei autorizații de interes public)

Dacă prevederile legale sau circumstanțele nu indică altfel, atunci când obținerea unei autorizații de interes public, care afectează validitatea acestuia sau executarea contractului, este stabilită de legea unui stat, revine:

(a) părții, al cărei sediu social este stabilit în acel stat numai de această parte, de a lua măsurile necesare pentru a obține o asemenea autorizație;

(b) în orice altă situație, părții, a cărei obligație reclamă, în vederea executării, obținerea unei autorizații, obligația de a lua măsurile necesare pentru obținerea autorizației.

ARTICOLUL 6.1.15

(Procedura de obținere a autorizației)

(1) Partea care trebuie să ia măsurile necesare pentru obținerea autorizației trebuie să procedeze în acest sens fără întârziere și trebuie să suporte cheltuielile.

(2) Această parte trebuie, ori de câte ori este potrivit, să notifice, fără întârziere, pe cealaltă parte cu privire la încuviințarea sau cu privire la refuzul unei asemenea autorizații.

ARTICOLUL 6.1.16

(Autorizație nici încuviințată, nici refuzată)

(1) Una sau alta dintre părți poate pune capăt contractului dacă, deși partea obligată să ia măsurile necesare pentru obținerea autorizației a procedat în acest sens, autorizația nu a fost nici încuviințată, nici refuzată în termenul convenit sau, în absența acestuia, într-un termen rezonabil care curge din momentul încheierii contractului.

(2) Paragraful precedent nu se aplică atunci când autorizația nu se referă decât la anumite clauze contractuale, precum și dacă, chiar și în eventualitatea unui refuz, ar părea rezonabil, având în vedere circumstanțele, să se mențină celelalte clauze.

ARTICOLUL 6.1.17

(Autorizație refuzată)

(1) Refuzul unei autorizații care afectează validitatea contractului determină nulitatea contractului. Nulitatea nu este decât parțială atunci când refuzul invalidează numai anumite clauze ale contractului și atunci când, având în vedere circumstanțele, ar părea rezonabil să se mențină celelalte clauze.

(2) Regulile generale referitoare la neexecutare se aplică atunci când refuzul autorizației determină imposibilitatea executării totale sau parțiale a contractului.

SECȚIUNEA 2: INSTITUȚIA „HARDSHIP”

ARTICOLUL 6.2.1

(Respectarea contractului)

Părțile sunt obligate să-și execute obligațiile, chiar dacă executarea acestora ar deveni mai oneroasă, sub rezerva prevederilor următoare referitoare la hardship.

ARTICOLUL 6.2.2

(Definiția hardship-ului)

Există hardship atunci când survin evenimente care alterează fundamental echilibrul prestațiilor, fie în sensul că a crescut costul obligațiilor, fie în sensul că s-a diminuat valoarea contraprestației, iar

- (a) aceste evenimente au survenit sau au fost cunoscute de partea lezată ulterior încheierii contractului;
- (b) partea lezată nu a putut, în momentul încheierii contractului, în mod rezonabil să ia în considerare asemenea evenimente;
- (c) aceste evenimente scapă controlului părții lezate; și
- (d) riscul acestor evenimente nu a fost asumat de partea lezată.

ARTICOLUL 6.2.3

(Efectele hardship-ului)

(1) În caz de hardship, partea lezată poate solicita începerea renegocierilor. Solicitarea trebuie să fie efectuată fără întârziere și trebuie să fie motivată.

(2) Solicitarea nu conferă prin ea însăși părții lezate dreptul de a suspenda executarea propriilor obligații.

(3) Dacă părțile nu ajung la un acord într-un termen rezonabil, oricare dintre acestea poate sesiza instanța de judecată sau tribunalul arbitral.

(4) Dacă instanța de judecată sau tribunalul arbitral ajunge la concluzia că există un caz de hardship, poate, dacă estimează ca fiind rezonabil:

- (a) să pună capăt contractului la o dată și în condițiile pe care le stabilește; sau
- (b) să adapteze contractul în scopul de a restabili echilibrul prestațiilor.

CAPITOLUL 7 – NEEEXECUTAREA CONTRACTULUI

SECȚIUNEA 1: NEEEXECUTAREA CONTRACTULUI ÎN GENERAL

ARTICOLUL 7.1.1

(Definiție)

Prin neexecutare se înțelege orice neexecutare de către o parte a oricăreia dintre obligațiile sale care rezultă din contract, inclusiv executarea defectuoasă sau tardivă.

ARTICOLUL 7.1.2
(Fapta creditorului)

O parte nu se poate prevala de neexecutarea contractului de către cealaltă parte în măsura în care neexecutarea contractului se datorează propriei acțiuni sau propriei omisiuni sau unui eveniment cu privire la care și-a asumat riscul.

ARTICOLUL 7.1.3
(Excepția de neexecutare)

(1) O parte obligată să-și execute prestația în același timp cu executarea prestației de către cealaltă parte poate suspenda executarea atât timp cât cealaltă parte nu oferă executarea propriei prestații.

(2) O parte obligată să execute propria prestație ulterior executării propriei prestații de către cealaltă parte poate suspenda executarea atât timp cât aceasta din urmă nu și-a executat obligația.

ARTICOLUL 7.1.4
(Corectarea de către debitor)

(1) Debitorul poate, pe propriile cheltuieli, să ia orice măsură destinată a corecta neexecutarea prestației, dacă:

- (a) notifică măsura, fără întârziere, indicând cum și în ce moment corectarea va fi efectuată;
- (b) măsura este potrivită circumstanțelor;
- (c) creditorul nu are niciun interes legitim să refuze măsura; și
- (d) măsura este luată fără întârziere.

(2) Dreptul de a corecta nu este afectat de notificarea încetării contractului.

(3) Drepturile creditorului care sunt incompatibile cu executarea prestațiilor debitorului sunt ele însele suspendate prin notificarea efectivă a corectării, până la expirarea termenului prevăzut pentru corectare.

(4) Creditorul poate suspenda executarea propriilor obligații atât timp cât corectarea nu a fost efectuată.

(5) În pofida corectării, creditorul își conservă dreptul la despăgubiri atât pentru întârzierea ocazională, cât și pentru prejudiciul cauzat sau pentru prejudiciul care nu a putut fi împiedicat prin corectare.

ARTICOLUL 7.1.5
(Termen suplimentar pentru executare)

(1) În caz de neexecutare, creditorul îl poate notifica pe debitor în sensul că îi acordă un termen suplimentar pentru executarea propriilor obligații.

(2) Anterior expirării acestui termen, creditorul poate suspenda executarea propriilor obligații corelative și poate solicita despăgubiri, dar nu se poate prevala de niciun alt remediu. Creditorul poate, totuși, să se prevaleze de orice alt remediu prevăzut de prezentul Capitol, atunci când debitorul îl informează printr-o notificare în sensul că nu-și va executa obligațiile în termenul acordat sau atunci când, în termenul suplimentar acordat, executarea corectă nu a intervenit.

(3) Creditorul care, prin notificarea sa, a acordat un termen suplimentar de o durată rezonabilă, poate, dacă întârzierea în executare nu constituie o neexecutare esențială, să pună capăt contractului la expirarea acestui termen. Dacă termenul suplimentar acordat nu are o durată rezonabilă, va fi extins la durată rezonabilă. Creditorul poate stipula, în notificarea sa, în sensul că neexecutarea obligațiilor în termenul acordat va pune capăt, în mod automat, contractului.

(4) Paragraful precedent nu se aplică atunci când neexecutarea este de o importanță minimă în raport cu ansamblul obligațiilor debitorului.

ARTICOLUL 7.1.6
(Clauze exoneratoare)

O parte nu se poate prevala de o clauză care limitează sau care exclude răspunderea contractuală în caz de neexecutare a unei obligații sau care îi permite să furnizeze o prestație substanțială diferită de prestația la care cealaltă parte se poate aștepta în mod rezonabil dacă, având vedere scopul contractului, ar fi, în mod manifest, inechitabil de a se proceda astfel.

ARTICOLUL 7.1.7
(Forța majoră)

(1) Este exonerat de răspundere pentru neexecutarea propriei prestații debitorul care demonstrează că această neexecutare se datorează unui eveniment pe care nu îl poate controla și pe care nu putea, în mod rezonabil, să-l ia în considerare în momentul încheierii sau să-l evite sau să-l depășească sau să evite sau să depășească consecințele acestuia.

(2) Atunci când impedimentul este numai temporar, exonerarea produce efect pentru o durată rezonabilă de timp, ținând cont de consecințele impedimentului asupra executării contractului.

(3) Debitorul trebuie să-i notifice creditorului existența impedimentului, precum și consecințele asupra aptitudinii de a executa contractul. Dacă notificarea nu ajunge la destinație într-un termen rezonabil, care începe să curgă din momentul în care debitorul avea cunoștință sau ar fi trebuit să aibă cunoștință de impediment, debitorul este obligat la despăgubiri care rezultă din faptul neajungerii notificării la destinație.

(4) Dispozițiile prezentului articol nu împiedică părțile să-și exercite dreptul de a pune capăt contractului, de a suspenda executarea propriilor obligații sau de a solicita dobânzile aferente sumei de bani datorate.

SECȚIUNEA 2: DREPTUL LA EXECUTAREA CONTRACTULUI

ARTICOLUL 7.2.1

(Executarea obligației pecuniare)

Atunci când o parte este obligată la plata unei sume de bani, dar nu procedează în acest sens, cealaltă parte poate solicita efectuarea plății.

ARTICOLUL 7.2.2

(Executarea obligației nepecuniare)

Atunci când o parte, care datorează o altă obligație decât obligația de a plăti o sumă de bani, nu efectuează această prestație, cealaltă parte poate solicita executarea prestației, cu excepția situației în care:

- (a) executarea prestației este imposibilă în drept sau în fapt;
- (b) executarea voluntară sau, ori de câte ori are loc, executarea silită a prestației necesită eforturi sau cheltuieli nerezonabile;
- (c) creditorul poate, în mod rezonabil, să obțină executarea prestației în alt mod;
- (d) executarea prestației are un caracter strict personal;
- (e) creditorul nu solicită executarea prestației într-un termen rezonabil care curge din momentul în care acesta avea cunoștință sau ar fi trebuit să aibă cunoștință de neexecutarea prestației.

ARTICOLUL 7.2.3

(Repararea și înlocuirea executării defectuoase)

Dreptul la executarea prestației cuprinde, eventual, dreptul de a solicita repararea, înlocuirea sau orice altă modalitate de remediere a executării defectuoase. Prevederile articolelor 7.2.1 și 7.2.2 se aplică în mod corespunzător.

ARTICOLUL 7.2.4

(Penalitate judiciară)

(1) Instanța de judecată care dispune obligarea debitorului la executarea obligațiilor sale poate, în egală măsură, să dispună obligarea acestuia la plata unei penalități, dacă debitorul nu se conformează celor dispuse prin decizia instanței de judecată.

(2) Penalitatea trebuie plătită creditorului, cu excepția ipotezei în care prevederile legii forului stabilesc altfel. Plata penalității creditorului nu exclude dreptul creditorului de a pretinde despăgubiri.

ARTICOLUL 7.2.5

(Schimbarea remediilor)

(1) Un creditor care a solicitat executarea unei prestații nepecuniare, dar nu a primit respectiva prestație în termenul stabilit sau, în lipsa stabilirii unui termen, într-un termen rezonabil, poate invoca orice alt remediu.

(2) Atunci când hotărârea unei instanțe de judecată sau a unui tribunal arbitral referitoare la executarea unei prestații nepecuniare nu poate fi executată silit, creditorul poate invoca orice alt remediu.

SECȚIUNEA 3: ÎNCETAREA CONTRACTULUI

ARTICOLUL 7.3.1

(Dreptul la încetarea contractului)

(1) O parte poate pune capăt contractului dacă există o neexecutare esențială a contractului de către cealaltă parte.

(2) Pentru a determina ceea ce constituie o neexecutare esențială se iau, în principal, în considerare următoarele împrejurări:

(a) neexecutarea privează, în mod substanțial, pe creditor, de ceea ce era acesta îndreptățit să se aștepte din executarea contractului, cu excepția ipotezei în care debitorul nu a prevăzut sau nu ar fi putut, în mod rezonabil, să prevadă acest rezultat;

(b) stricta executare a obligației este de esența contractului;

(c) neexecutarea este intenționată sau temerară;

(d) neexecutarea îl face pe creditor să creadă că nu mai poate conta în viitor pe executarea contractului;

(e) debitorul ar suferi, în caz de încetare a contractului, o pierdere excesivă care rezultă din oferta de a executa contractul sau din executarea propriu-zisă a contractului.

(3) În caz de întârziere în executare, creditorul poate, în egală măsură, pune capăt contractului dacă debitorul nu și-a executat prestația în termenul stabilit de articolul 7.1.5.

ARTICOLUL 7.3.2

(Notificarea încetării contractului)

- (1) Încetarea contractului operează prin notificarea debitorului.
- (2) Atunci când oferta de executare este tardivă sau atunci când executarea nu este conformă prevederilor contractului, creditorul pierde dreptul de a pune capăt contractului dacă nu îl notifică pe debitor într-un termen rezonabil care curge din momentul în care avea sau ar fi trebuit să aibă cunoștința de oferta de executare sau de executarea neconformă.

ARTICOLUL 7.3.3

(Neexecutarea anticipată)

O parte este îndreptățită să pună capăt contractului dacă, anterior scadenței, este evident că va avea loc o neexecutare esențială din partea celeilalte părți.

ARTICOLUL 7.3.4

(Garanții suficiente cu privire la executarea conformă)

Partea care crede, în mod rezonabil, că va avea loc o neexecutare esențială din partea celeilalte părți poate solicita o garanție adecvată cu privire la executarea conformă și poate, între timp, suspenda executarea propriei prestații. Atunci când garanția nu este furnizată într-un termen rezonabil, partea care a solicitat-o poate pune capăt contractului.

ARTICOLUL 7.3.5

(Efectele încetării contractului în general)

- (1) Încetarea contractului liberează pentru viitor părțile de propriile obligații.
- (2) Încetarea contractului nu exclude dreptul de a solicita despăgubiri pentru neexecutare.
- (3) Încetarea contractului nu afectează nici clauzele contractuale referitoare la soluționarea litigiilor, nici orice altă clauză contractuală destinată a produce efecte chiar și în caz de încetare a contractului.

ARTICOLUL 7.3.6

(Restituirea prestațiilor în ipoteza contractelor care se execută instantaneu)

- (1) Ulterior încetării unui contract care se execută instantaneu, fiecare parte poate solicita restituirea a ceea ce a prestat în temeiul contractului, dacă fiecare dintre părți procedează, simultan, la restituirea a ceea ce a primit în temeiul contractului.
- (2) Dacă restituirea în natură a prestațiilor nu este posibilă sau nu este potrivită, restituirea trebuie efectuată, ori de câte ori este adecvat, prin modalitatea plății unei sume de bani.
- (3) Beneficiarul executării prestației nu trebuie să efectueze plata unei sume de bani dacă imposibilitatea efectuării restituirii prestației în natură este imputabilă celeilalte părți.
- (4) Plata unei sume de bani poate fi solicitată pentru acoperirea cheltuielilor necesare, în mod rezonabil, pentru administrarea sau conservarea prestației primite.

ARTICOLUL 7.3.7

(Restituirea prestațiilor în ipoteza contractelor de lungă durată)

- (1) La încetarea unui contract de lungă durată, restituirea prestațiilor poate fi pretinsă numai pentru perioada ulterioară momentului în care încetarea a început să producă efecte juridice, dacă respectivul contract este divizibil.
- (2) În măsura în care restituirea prestațiilor este efectuată, se aplică prevederile articolului 7.3.6.

SECȚIUNEA 4: DESPĂGUBIRI

ARTICOLUL 7.4.1

(Dreptul la despăgubiri)

Orice neexecutare a obligației de către debitor conferă creditorului un drept la despăgubiri, fie în mod exclusiv, fie în completarea oricărui alte remedii, sub rezerva exonerărilor de răspundere prevăzute de prezentele Principii.

ARTICOLUL 7.4.2

(Reparare integrală)

- (1) Creditorul este îndreptățit la repararea integrală pentru prejudiciul suferit ca rezultat al neexecutării contractului. Prejudiciul include pierderea pe care creditorul a suferit-o, cât și orice câștig de care creditorul a fost lipsit, luându-se în considerare orice câștig care rezultă pentru creditor fie din evitarea unei cheltuieli, fie din evitarea unei pierderi.
- (2) Prejudiciul poate fi nepecuniar și poate rezulta, de exemplu, dintr-o suferință fizică sau dintr-o suferință morală.

Articolul 7.4.3

(Certitudinea prejudiciului)

- (1) Nu este reparabil decât prejudiciul, chiar viitor, care este stabilit cu un grad rezonabil de certitudine.
- (2) Pierderea unei șanse poate fi reparată în măsura probabilității realizării sale.
- (3) Atunci când cuantumul despăgubirilor nu poate fi stabilit cu un grad suficient de certitudine, evaluarea este lăsată la latitudinea instanței de judecată sau a tribunalului arbitral.

Articolul 7.4.4

(Previzibilitatea prejudiciului)

Debitorul are obligația de a repara numai prejudiciul pe care l-a prevăzut sau pe care putea, în mod rezonabil, să-l prevadă în momentul încheierii contractului ca fiind posibil să rezulte din neexecutarea propriilor obligații.

ARTICOLUL 7.4.5

(Probarea prejudiciului în cazul unei tranzacții de înlocuire)

Atunci când creditorul a pus capăt contractului și a perfectat o tranzacție de înlocuire într-un termen rezonabil și într-o modalitate rezonabilă, se poate pretinde diferența dintre prețul contractual inițial și prețul tranzacției de înlocuire, cât și orice despăgubiri pentru orice prejudiciu suplimentar.

ARTICOLUL 7.4.6

(Probarea prejudiciului prin referire la prețul curent)

(1) Atunci când creditorul a pus capăt contractului și nu a perfectat o tranzacție de înlocuire, dar există un preț curent cu privire la prestația contractată, se poate recupera diferența dintre prețul contractual și prețul curent din momentul încetării contractului, dar se pot solicita și despăgubiri pentru orice prejudiciu suplimentar.

(2) Prin preț curent se înțelege prețul general practicat pentru bunurile livrate sau serviciile prestate în circumstanțe comparabile, în locul în care ar fi trebuit efectuată prestația sau, dacă nu există un preț curent în acel loc, prețul curent practicat în orice alt loc care poate fi luat în considerare, în mod rezonabil, drept loc de referință.

ARTICOLUL 7.4.7

(Prejudiciul parțial imputabil creditorului)

Atunci când prejudiciul este imputabil în parte unei acțiuni sau unei omisiuni a creditorului sau unui alt eveniment cu privire la care creditorul își asumă riscul, cuantumul despăgubirilor va fi redus în măsura în care acești factori au contribuit la producerea prejudiciului, avându-se în vedere comportamentul fiecăreia dintre părți.

ARTICOLUL 7.4.8

(Diminuarea prejudiciului)

(1) Debitorul nu răspunde pentru prejudiciul suferit de creditor în măsura în care prejudiciul ar fi putut fi redus de acesta din urmă prin luarea unor măsuri rezonabile.

(2) Creditorul este îndreptățit să recupereze orice cheltuieli rezonabil efectuate în încercarea de a diminua prejudiciul.

ARTICOLUL 7.4.9

(Dobândă pentru neplata unei sume de bani)

(1) Dacă o parte nu plătește o sumă de bani la scadență, creditorul are dreptul la dobândă asupra acelei sume de bani, din momentul scadenței și până în momentul efectuării plății, indiferent de faptul dacă neplata este sau nu este scuzată.

(2) Rata dobânzii este rata dobânzii bancare medii pe termen scurt aplicabile monedei de plată de la locul plății sau, în absența acelei rate din acel loc, este aceeași rată a dobânzii din statul monedei de plată. În absența unei asemenea rate a dobânzii în oricare din locurile mai sus-menționate, rata dobânzii este acea rată adecvată a dobânzii stabilită de legea statului monedei de plată.

(3) Creditorul are dreptul la despăgubiri suplimentare dacă neplata sumei de bani i-a cauzat un prejudiciu suplimentar.

ARTICOLUL 7.4.10

(Dobânda aplicată despăgubirilor)

Cu excepția situației în care se convine altfel, dobânda aplicată despăgubirilor pentru neexecutarea obligațiilor nepecuniare curge din momentul neexecutării.

ARTICOLUL 7.4.11

(Modalitatea de plată a despăgubirilor)

- (1) Despăgubirile trebuie plătite global. Totuși, în funcție de natura prejudiciului, despăgubirile pot fi plătite eșalonat.
- (2) Despăgubirile care se plătesc eșalonat pot fi indexate.

ARTICOLUL 7.4.12

(Moneda de evaluare a despăgubirilor)

Despăgubirile trebuie evaluate, fie în moneda în care obligația pecuniară a fost exprimată, fie în moneda în care prejudiciul a fost suferit, în funcție de ceea ce pare a fi cel mai potrivit.

ARTICOLUL 7.4.13

(Plata unei sume de bani convenite pentru neexecutare)

(1) Atunci când contractul prevede în sensul că o parte care nu-și execută obligația trebuie să plătească o sumă de bani creditorului pentru motivul respectivei neexecutări, creditorul are dreptul la plata respectivei sume de bani independent de prejudiciul efectiv suferit.

(2) Totuși, în pofida oricărei înțelegeri contrare, suma de bani specificată poate fi redusă la un quantum rezonabil dacă este manifest excesivă în raport cu prejudiciul care decurge din neexecutare, dar și în raport cu alte împrejurări.

CAPITOLUL 8 – COMPENSAȚIA

ARTICOLUL 8.1

(Condițiile compensației)

(1) Atunci când două părți își datorează reciproc bani sau alte prestații de aceeași natură, o parte dintre acestea („prima parte”) poate efectua compensația propriei obligații pe care o are față de creditorul său („cealaltă parte”) dacă, în momentul efectuării compensației,

(a) prima parte are dreptul de a executa propria obligație;

(b) obligația celeilalte părți este certă cu privire la propria existență și cu privire la propriul quantum, iar obligația este exigibilă.

(2) Dacă obligațiile ambelor părți decurg din același contract, prima parte poate, în egală măsură, efectua compensația propriei obligații cu obligația celeilalte părți, care nu este certă nici cu privire la propria existență, nici cu privire la propriul quantum.

ARTICOLUL 8.2

(Compensația obligațiilor exprimate în monedă străină)

Atunci când obligațiile de a plăti sume de bani trebuie executate în monede diferite, dreptul de efectuare a compensației poate fi exercitat, dacă ambele monede sunt liber convertibile, precum și dacă părțile nu au convenit în sensul ca prima parte să execute obligația de plată numai în moneda specificată.

ARTICOLUL 8.3

(Compensația prin notificare)

Dreptul de efectuare a compensației este exercitat prin notificarea celeilalte părți.

ARTICOLUL 8.4

(Conținutul notificării)

(1) Notificarea trebuie să specifice obligațiile la care se referă.

(2) Dacă notificarea nu specifică obligația față de care este exercitată compensația, cealaltă parte poate, într-un termen rezonabil, să specifice, față de prima parte, obligația la care se referă compensația. Dacă nu este efectuată o asemenea aducere la cunoștință, compensația se exercită, proporțional, cu privire la toate obligațiile.

ARTICOLUL 8.5

(Efectele compensației)

(1) Compensația stinge obligațiile.

(2) Dacă obligațiile diferă în ceea ce privește quantumul, compensația stinge obligațiile până la concurența celei mai mici dintre acestea.

(3) Compensația produce efecte juridice din momentul efectuării notificării.

CAPITOLUL 9 – CESIUNEA DE CREANȚE, TRANSMITEREA OBLIGAȚIILOR, CESIUNEA CONTRACTELOR

SECȚIUNEA 1: CESIUNEA DE CREANȚE

ARTICOLUL 9.1.1

(Definiții)

„Cesiunea de creanță” înseamnă transmiterea, prin convenție, efectuată de o persoană („cedentul”) către o altă persoană („cesionarul”) a unei creanțe pe care cedentul o are față de un terț („debitorul”) cu privire la plata unei sume de bani sau cu privire la executarea unei alte prestații. Transmiterea poate fi efectuată cu titlu de garanție.

ARTICOLUL 9.1.2

(Excluderi)

Prezenta secțiune nu se aplică transmiterilor efectuate potrivit regulilor speciale aplicabile transmiterilor de creanțe:

- (a) cesiunea de instrumente, cum ar fi, de exemplu, cesiunea titlurilor negociabile, cesiunea titlurilor de proprietate sau cesiunea instrumentelor financiare sau
- (b) cesiunea de creanțe efectuată în cadrul transmiterii propriu-zise a unei activități de afaceri.

Articolul 9.1.3

(Cesibilitatea creanțelor nepecuniare)

Un drept referitor la executarea unei creanțe nepecuniare nu poate fi cesionat dacă cesiunea determină caracterul mai oneros, în mod substanțial, al obligației.

ARTICOLUL 9.1.4

(Cesiunea parțială)

- (1) O creanță referitoare la plata unei sume de bani poate fi cesionată parțial.
- (2) O creanță referitoare la executarea unei prestații nepecuniare nu poate fi cesionată decât dacă aceasta este divizibilă și decât dacă aceasta nu determină caracterul mai oneros, în mod substanțial, al obligației.

ARTICOLUL 9.1.5

(Creanțe viitoare)

O creanță viitoare se prezumă a fi cesionată în momentul încheierii cesiunii de creanță dacă respectiva creanță, atunci când se naște, poate fi identificată drept creanță cesionată.

ARTICOLUL 9.1.6

(Creanțe cesionate fără desemnare individuală)

Mai multe creanțe pot fi cesionate împreună, fără desemnare individuală, dacă aceste creanțe pot fi identificate drept creanțe cesionate în momentul cesiunii sau atunci când creanțele iau naștere.

ARTICOLUL 9.1.7

(Convenția între cedent și cesionar suficientă)

- (1) O creanță este cesionată prin simplul acord dintre cedent și cesionar, fără notificarea debitorului.
- (2) Consimțământul debitorului nu este obligatoriu, cu excepția ipotezei în care obligația, în funcție de împrejurări, are un caracter esențialmente personal.

Articolul 9.1.8

(Cheltuielile suplimentare cuvenite debitorului)

Debitorul are dreptul de a i se restitui de către cedent sau de către cesionar toate cheltuielile suplimentare ocazionate de cesiune.

ARTICOLUL 9.1.9
(Clauze de incesibilitate)

(1) Cesiunea unei creanțe referitoare la plata unei sume de bani este validă în pofida existenței unui acord între cedent și debitor care limitează sau care interzice o asemenea cesiune. Totuși, cedentul poate fi responsabil față de debitor pentru neexecutarea contractului.

(2) Cesiunea referitoare la o creanță referitoare la executarea unei alte prestații nu este validă, dacă aceasta este contrară unui acord între cedent și debitor care limitează sau care interzice o asemenea cesiune. Totuși, cesiunea este valabilă dacă cesionarul, în momentul cesiunii, nu cunoștea sau nu ar fi putut să cunoască existența acestui acord. În acest caz, cedentul poate fi responsabil față de debitor pentru neexecutarea contractului.

ARTICOLUL 9.1.10
(Notificarea debitorului)

(1) Atât timp cât cesiunea nu i-a fost notificată debitorului, fie de către cedent, fie de către cesionar, debitorul se liberează prin executarea obligației față de cedent.

(2) Ulterior recepționării unei asemenea notificări, debitorul se liberează numai prin executarea obligației față de cesionar.

ARTICOLUL 9.1.11
(Cesiuni succesive)

Dacă cedentul cesionează aceeași creanță către doi sau mai mulți cesionari succesivi, debitorul se liberează prin executarea prestației potrivit ordinii în care notificările au fost primite.

ARTICOLUL 9.1.12
(Proba pertinentă a cesiunii)

(1) Dacă notificarea cesiunii este efectuată de către cesionar, debitorul îi poate solicita cesionarului să-i furnizeze, într-un termen rezonabil, o probă pertinentă a realității cesiunii.

(2) Atât timp cât nu a fost primită această probă adecvată, debitorul poate suspenda executarea propriei prestații.

(3) Notificarea este fără efect dacă nu este furnizată proba pertinentă.

(4) O probă pertinentă poate consta, în mod special, într-un document scris care emană de la cedent și care indică faptul că cesiunea a avut loc.

ARTICOLUL 9.1.13
(Mijloacele de apărare și compensația)

(1) Debitorul poate opune cesionarului toate mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune cedentului.

(2) Debitorul poate exercita față de cesionar orice drept de efectuare a compensației de care dispune față de cedent până în momentul în care a primit notificarea cesiunii.

ARTICOLUL 9.1.14
(Drepturile referitoare la creanța cesionată)

O cesiune de creanță transferă cesionarului:

(a) toate drepturile cedentului referitoare la executarea unei prestații pecuniare sau la executarea oricărei alte prestații prevăzute de contract cu privire la creanța cesionată, precum și

(b) toate drepturile care garantează aducerea la îndeplinire a creanței cesionate.

ARTICOLUL 9.1.15
(Garanții datorate de către cedent)

Dacă nu există stipulație contrară, cedentul garantează cesionarului următoarele:

(a) creanța cesionată există în momentul cesiunii, cu excepția ipotezei în care este vorba despre o creanță viitoare;

(b) cedentul este îndreptățit să cesioneze creanța;

(c) creanța nu a fost anterior cesionată către un alt cesionar, iar creanța este liberă de orice drept sau de orice pretenție a unui terț;

(d) debitorul nu poate opune niciun mijloc de apărare;

(e) nici debitorul, nici cedentul nu au notificat compensația creanței cedate și nici nu vor proceda la o asemenea notificare;

(f) cedentul va restitui cesionarului orice plată primită de la debitor înainte ca cesiunea să fi fost notificată.

SECȚIUNEA 2: TRANSMITEREA OBLIGAȚILOR

ARTICOLUL 9.2.1

(Modalități de transmitere)

Obligația de plată a unei sume de bani sau de executare a unei prestații poate fi transmisă de către o persoană („debitorul originar”) unei alte persoane („noul debitor”), fie

- (a) printr-o convenție încheiată de debitorul originar și noul debitor, sub rezerva articolului 9.2.3, fie
- (b) printr-o convenție încheiată de creditor și noul debitor prin care noul debitor își asumă obligația.

ARTICOLUL 9.2.2

(Excludere)

Prezenta secțiune nu guvernează transmiterea obligațiilor efectuată potrivit regulilor speciale aplicabile transmiterii obligațiilor din cadrul transmiterii unei afaceri.

ARTICOLUL 9.2.3

(Condiția consimțământului creditorului la transmiterea obligației)

Transmiterea unei obligații prin convenție încheiată între debitorul originar și noul debitor necesită consimțământul creditorului.

ARTICOLUL 9.2.4

(Consimțământul anticipat al creditorului)

- (1) Creditorul poate să-și exprime consimțământul anticipat.
- (2) Dacă creditorul și-a exprimat consimțământul anticipat, transmiterea obligației își produce efectele atunci când transmiterea este notificată creditorului sau atunci când creditorul recunoaște eficacitatea respectivei transmiteri.

ARTICOLUL 9.2.5

(Liberarea debitorului originar)

- (1) Creditorul poate să-l libereze pe debitorul originar.
- (2) Creditorul poate, în egală măsură, să nu-l libereze pe debitorul originar pentru cazul în care noul debitor nu-și execută obligațiile în mod corespunzător.
- (3) În orice alt caz, debitorul originar și noul debitor sunt obligați în solidar.

ARTICOLUL 9.2.6

(Executarea obligației de către un tert)

- (1) Fără consimțământul creditorului, debitorul poate conveni cu o altă persoană în sensul ca aceasta din urmă să execute obligația în locul debitorului dacă obligația, în funcție de circumstanțe, nu are un caracter esențialmente personal.
- (2) Creditorul își conservă dreptul de regres contra debitorului.

ARTICOLUL 9.2.7

(Mijloace de apărare și compensația)

- (1) Noul debitor poate invoca față de creditor toate mijloacele de apărare pe care debitorul originar le-ar putea invoca față de creditor.
- (2) Noul debitor nu poate să exercite față de creditor un drept de efectuare a compensației de care dispunea debitorul originar față de creditor.

ARTICOLUL 9.2.8

(Drepturi referitoare la obligația transmisă)

- (1) Creditorul poate invoca față de noul debitor toate drepturile la efectuarea plății sau la executarea oricărei alte prestații contractuale în considerarea obligației transmise.
- (2) Dacă debitorul originar este liberat în temeiul articolului 9.2.5(1), orice altă persoană, alta decât noul debitor, care garantează executarea obligației, este liberat, dacă această altă persoană nu acceptă menținerea garanției în favoarea creditorului.
- (3) Liberarea debitorului originar antrenează, în egală măsură, stingerea oricărei garanții furnizate de debitorul originar creditorului în garantarea executării obligației, dacă garanția nu are drept obiect un bun transmis în cadrul unei operațiuni intervenite între debitorul originar și noul debitor.

SECȚIUNEA 3: CESIUNEA CONTRACTELOR

ARTICOLUL 9.3.1

(Definiții)

„Cesiunea unui contract” semnifică transmiterea prin acord de la o persoană („cedentul”) la altă persoană („cesionarul”) a drepturilor și a obligațiilor cedentului care decurg din contractul încheiat cu o altă persoană („cealaltă parte”).

ARTICOLUL 9.3.2

(Excludere)

Prezenta secțiune nu guvernează cesiunile contractelor efectuate potrivit regulilor speciale care guvernează cesiunea contractelor din cadrul transmiterii unei activități de afaceri.

ARTICOLUL 9.3.3

(Cerința consimțământului celeilalte părți)

Cesiunea unui contract necesită consimțământul celeilalte părți.

ARTICOLUL 9.3.4

(Consimțământ anticipat al celeilalte părți)

- (1) Cealaltă parte își poate exprima consimțământul în mod anticipat.
- (2) Dacă cealaltă parte și-a exprimat consimțământul în mod anticipat, cesiunea contractului își produce efectele atunci când cesiunea este notificată celeilalte părți sau atunci când cealaltă parte este de acord cu respectiva cesiune.

ARTICOLUL 9.3.5

(Liberarea cedentului)

- (1) Cealaltă parte poate să-l libereze pe cedent.
- (2) Cealaltă parte poate, în egală măsură, să-l păstreze pe cedent drept debitor pentru ipoteza în care cesionarul nu-și execută obligațiile în mod corespunzător.
- (3) În orice altă situație, cedentul și cesionarul sunt obligați în solidar.

ARTICOLUL 9.3.6

(Mijloace de apărare și compensația)

- (1) În măsura în care cesiunea unui contract implică o cesiune de creanțe, articolul 9.1.13 este, prin urmare, aplicabil.
- (2) În măsura în care cesiunea unui contract implică o transmitere de obligații, articolul 9.2.7 este, prin urmare, aplicabil.

ARTICOLUL 9.3.7

(Drepturi transmise odată cu cesiunea contractului)

- (1) În măsura în care cesiunea unui contract implică o cesiune de creanțe, articolul 9.1.14 se aplică în mod corespunzător.
- (2) În măsura în care cesiunea unui contract implică o transmitere de obligații, articolul 9.2.8 se aplică în mod corespunzător.

CAPITOLUL 10 – TERMENE DE PRESCRIȚIE

ARTICOLUL 10.1

(Domeniul de aplicare a Capitolului)

- (1) Drepturile guvernate de aceste Principii nu mai pot fi exercitate ulterior expirării unei anumite perioade de timp, denumite „termen de prescripție”, potrivit regulilor generale ale prezentului Capitol.
- (2) Prezentul Capitol nu guvernează termenul în timpul căruia, în temeiul acestor Principii, o parte trebuie, pentru a dobândi sau pentru a-și exercita dreptul, să notifice pe cealaltă parte sau să aducă la îndeplinire orice alt act în afară de inițierea unor proceduri legale.

ARTICOLUL 10.2

(Termene de prescripție)

(1) Termenul general de prescripție este de trei ani și începe să curgă din ziua următoare zilei în care creditorul are cunoștință sau ar fi trebuit să aibă cunoștință de aspectele de fapt care îi permit să-și exercite dreptul.

(2) În orice caz, termenul maxim de prescripție este de zece ani și începe să curgă din ziua următoare zilei în care dreptul putea fi exercitat.

ARTICOLUL 10.3

(Modificarea termenelor de prescripție de către părți)

(1) Părțile pot modifica termenele de prescripție.

(2) Totuși, părțile nu pot

(a) scurta termenul general de prescripție la mai puțin de un an;

(b) scurta termenul maxim de prescripție la mai puțin de patru ani;

(c) extinde termenul maxim de prescripție la mai mult de cincisprezece ani.

ARTICOLUL 10.4

(Nou termen de prescripție prin recunoașterea dreptului)

(1) Atunci când, anterior expirării termenului general de prescripție, debitorul recunoaște dreptul creditorului, un nou termen general de prescripție începe să curgă din ziua ulterioară zilei recunoașterii.

(2) Termenul maxim de prescripție nu începe să curgă din nou, dar poate fi depășit prin curgerea unui nou termen de prescripție prevăzut de articolul 10.2(1).

ARTICOLUL 10.5

(Suspendare prin proceduri judiciare)

(1) Curgerea termenului de prescripție este suspendată

(a) atunci când creditorul, intentând o procedură judiciară sau în cursul unei proceduri judiciare deja inițiate, îndeplinește orice act care, potrivit legii jurisdicției sesizate, este considerat ca fiind valorificarea propriului drept față de debitor;

(b) atunci când creditorul, în caz de insolvență a debitorului, își valorifică propriul drept în procedura de insolvență;

(c) atunci când creditorul, în cazul procedurii de încetare a entității debitoare, își valorifică dreptul în această procedură.

(2) Suspendarea durează până în momentul în care este pronunțată o hotărâre definitivă sau până în momentul în care procedura încetează în orice alt mod.

ARTICOLUL 10.6

(Suspendare prin proceduri arbitrale)

(1) Curgerea termenului de prescripție este suspendată atunci când creditorul, intentând o procedură arbitrală sau în cursul unei proceduri arbitrale deja inițiate, îndeplinește un act care, potrivit legii tribunalului arbitral sesizat, este considerat ca fiind valorificarea propriului drept față de debitor. În absența unor reglementări de procedură arbitrală care să stabilească momentul exact al inițierii procedurii arbitrale, se consideră că procedurile arbitrale sunt inițiate la data la care debitorul primește o cerere de arbitraj.

(2) Suspendarea durează până în momentul în care este pronunțată o hotărâre definitivă sau până în momentul în care procedura încetează în orice alt mod.

ARTICOLUL 10.7

(Modalități alternative de soluționare a litigiului)

Prevederile articolelor 10.5 și 10.6 se aplică, cu necesare adaptări, altor proceduri în cadrul cărora părțile solicită unui terț să le asiste în propria încercare de soluționare, pe cale amiabilă, a litigiului.

ARTICOLUL 10.8

(Suspendare în caz de forță majoră, de deces sau de incapacitate)

(1) Atunci când creditorul a fost împiedicat de un eveniment pe care acesta nu îl poate controla sau pe care nu putea nici să-l evite, nici să-l înlăture, să cauzeze un termen de prescripție să curgă potrivit articolelor precedente, termenul general de prescripție este suspendat și nu va putea expira mai devreme de un an după ce evenimentul relevant a încetat să existe.

(2) Atunci când evenimentul constă în incapacitatea sau în moartea creditorului sau a debitorului, suspendarea încetează atunci când a fost desemnat un reprezentant al persoanei incapabile sau un executor al persoanei decedate sau al succesiunii sau atunci când un moștenitor a preluat patrimoniul defunctului; termenul suplimentar de un an prevăzut de paragraful precedent se aplică în consecință.

ARTICOLUL 10.9

(Efectele expirării termenului de prescripție)

- (1) Expirarea termenului de prescripție nu stinge dreptul subiectiv.
- (2) Expirarea termenului de prescripție nu produce efecte decât dacă debitorul invocă respectiva expirare în calitate de mijloc de apărare.
- (3) Un drept poate oricând fi invocat în calitate de mijloc de apărare, chiar dacă a fost invocată expirarea termenului de prescripție.

ARTICOLUL 10.10

(Dreptul de efectuare a compensației)

Creditorul poate exercita dreptul de efectuare a compensației până în momentul în care debitorul invocă expirarea termenului de prescripție.

ARTICOLUL 10.11

(Restituire)

Atunci când o prestație a fost efectuată în executarea unei obligații, simpla expirare a termenului de prescripție nu conferă niciun drept la restituire.

CAPITOLUL 11 – PLURALITATEA DE DEBITORI ȘI DE CREDITORI

SECȚIUNEA 1: PLURALITATEA DE DEBITORI

ARTICOLUL 11.1.1

(Definiții)

Atunci când mai mulți debitori au aceeași obligație față de un creditor:

- (a) obligațiile sunt solidare atunci când fiecare debitor are obligația de a executa prestația în integralitatea sa;
- (b) obligațiile sunt divizibile atunci când fiecare debitor are obligația de a executa numai partea sa din respectiva prestație.

ARTICOLUL 11.1.2

(Prezumția de solidaritate)

Atunci când mai mulți debitori au aceeași obligație față de un creditor, se prezumă că aceștia sunt obligați în solidar, cu excepția ipotezei în care circumstanțele nu indică altfel.

ARTICOLUL 11.1.3

(Drepturile creditorului față de debitorii solidari)

Atunci când debitorii sunt obligați în solidar, creditorul poate solicita executarea obligației oricărui dintre aceștia, până în momentul în care primește executarea prestației în integralitatea sa.

ARTICOLUL 11.1.4

(Mijloace de apărare și compensația)

Un debitor obligat în solidar împotriva căruia creditorul exercită un drept de regres poate invoca toate mijloacele de apărare și toate drepturile de efectuare a compensației care îi sunt proprii sau care sunt comune tuturor codebitorilor, dar nu poate invoca mijloacele de apărare sau drepturile de efectuare a compensației care sunt proprii unuia sau mai multora dintre ceilalți codebitori.

ARTICOLUL 11.1.5

(Efectele executării obligației sau efectele efectuării compensației)

Executarea obligației sau efectuarea compensației obligației de către un debitor solidar sau exercitarea dreptului de efectuare a compensației de către creditor față de un debitor solidar, îi liberează pe ceilalți codebitori față de creditor, în limita executării obligației sau în limita efectuării compensației.

ARTICOLUL 11.1.6

(Efectele remiterii de datorie sau efectele tranzacției)

(1) Remiterea de datorie încuviințată unui debitor solidar sau tranzacția încheiată cu un debitor solidar liberează pe toți ceilalți debitori cu privire la partea din obligație a debitorului în discuție, cu excepția ipotezei în care circumstanțele indică altfel.

(2) Atunci când ceilalți debitori sunt liberați cu privire la partea din obligație a debitorului în discuție, aceștia nu mai dispun față de acesta din urmă de dreptul de regres prevăzut de articolul 11.1.10.

ARTICOLUL 11.1.7

(Efectele expirării sau suspendării termenului de prescripție)

(1) Expirarea termenului de prescripție a drepturilor creditorului față de un debitor solidar nu afectează:

- (a) obligațiile față de creditor ale celorlalți debitori solidari; sau
- (b) drepturile de regres între debitorii solidari prevăzute de articolul 11.1.10.

(2) Dacă creditorul inițiază o procedură contra debitorului solidar în contextul articolelor 10.5, 10.6 sau 10.7, curgerea termenului de prescripție este, în egală măsură, suspendată față de ceilalți debitori solidari.

ARTICOLUL 11.1.8

(Efectele hotărârilor judecătorești și efectele sentințelor arbitrale)

(1) O hotărâre pronunțată de o instanță de judecată sau de un tribunal arbitral cu privire la răspunderea față de un creditor a unui debitor solidar nu afectează:

- (a) obligațiile față de creditor ale celorlalți debitori solidari; sau
- (b) drepturile de regres între debitorii solidari prevăzute de articolul 11.1.10.

(2) Totuși, ceilalți debitori solidari se pot prevala de o astfel de hotărâre, cu excepția situației în care a fost fundamentată pe considerente proprii debitorului în discuție. În această situație, drepturile de regres între debitorii solidari prevăzute de articolul 11.1.10 sunt afectate în consecință.

ARTICOLUL 11.1.9

(Repartizarea răspunderii între debitorii solidari)

În raporturile dintre ei, debitorii solidari răspund în cote egale, cu excepția situației în care circumstanțele indică altfel.

ARTICOLUL 11.1.10

(Întinderea dreptului de regres)

Un debitor solidar, care a executat mai mult decât partea sa din obligație, poate pretinde diferența executată în plus de la oricare dintre debitorii solidari, în măsura părții neexecutate din obligație care îi revenea fiecăruia dintre aceștia din urmă.

ARTICOLUL 11.1.11

(Drepturile creditorului)

(1) Un debitor solidar, căruia i se aplică articolul 11.1.10, poate, în egală măsură, exercita drepturile creditorului, inclusiv drepturile care garantează executarea obligației, pentru a recupera diferența executată în plus de la toți sau de la oricare dintre ceilalți debitori, în măsura părții neexecutate din obligație care îi revenea fiecăruia dintre aceștia din urmă.

(2) Un creditor, care nu a primit executarea integrală a contractului, își păstrează drepturile contra codebitorilor, în măsura părții neexecutate din obligație, cu prioritate față de codebitorii care își exercită drepturile de regres.

ARTICOLUL 11.1.12

(Mijloace de apărare în cadrul exercitării drepturilor de regres)

Un debitor solidar împotriva căruia este exercitat un drept de regres de codebitorul care a executat obligația:

- (a) poate invoca toate mijloacele de apărare și poate exercita toate drepturile de efectuare a compensației care pot fi invocate sau care pot fi exercitate de codebitor față de creditor;
- (b) poate invoca toate mijloacele de apărare care îi sunt proprii;
- (c) nu poate invoca mijloacele de apărare sau nu poate exercita drepturile de efectuare a compensației care sunt proprii unuia sau mai multora dintre ceilalți codebitori.

ARTICOLUL 11.1.13

(Imposibilitatea de a recupera diferența executată în plus)

Dacă un debitor solidar, care a executat în plus față de partea sa din obligație, este într-o imposibilitate, în pofida tuturor eforturilor rezonabile, de a recupera respectiva diferență de la un alt debitor solidar, părțile din obligație ale celorlalți debitori, inclusiv partea debitorului care a executat în plus, cresc în mod proporțional.

SECȚIUNEA 2: PLURALITATEA DE CREDITORI

ARTICOLUL 11.2.1

(Definiții)

Atunci când mai mulți creditori pot solicita unui debitor executarea aceleiași obligații:

- (a) creanțele sunt divizibile atunci când fiecare creditor poate solicita executarea numai a părții sale din obligație;
- (b) creanțele sunt solidare atunci când fiecare creditor poate solicita executarea obligației în integralitatea sa;
- (c) creanțele sunt comune atunci când toți creditorii trebuie să solicite împreună executarea obligației.

ARTICOLUL 11.2.2

(Efectele creanțelor solidare)

Executarea integrală a obligației în favoarea unuia dintre creditorii solidari îl liberează pe debitor față de ceilalți creditori.

ARTICOLUL 11.2.3

(Mijloace de apărare disponibile față de creditorii solidari)

(1) Debitorul poate invoca față de orice creditor solidar orice mijloace de apărare și poate exercita orice drepturi de efectuare a compensației care îi sunt proprii acestuia în raportul cu acest creditor sau pe care le poate invoca sau exercita față de toți creditorii solidari, dar nu poate nici invoca mijloacele de apărare, nici exercita drepturile de efectuare a compensației care îi sunt proprii în raportul său cu unul sau cu mai mulți dintre ceilalți creditori solidari.

(2) Dispozițiile articolelor 11.1.5, 11.1.6, 11.1.7 și 11.1.8 se aplică, cu adaptările potrivite, creanțelor solidare.

ARTICOLUL 11.2.4

(Cuantificarea creanței între creditorii solidari)

(1) În raporturile dintre creditorii solidari, aceștia au dreptul la părți egale, cu excepția situației în care circumstanțele indică altfel.

(2) Un creditor, care a primit mai mult decât partea sa din creanță, trebuie să transfere excedentul celorlalți creditori în măsura părților respective ale acestora.